Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maass), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anŭ 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 143. Brașovŭ, Vinerĭ (1 13 Iulie) 1888.

Nou abonamentŭ la „GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie 1888 st. v. se deschide nou abonamentu la care invitămŭ pe toți amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ 3 fl.
pe șese lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șese lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 30 Iunie st. v. 1888.

Mare sensație a produsŭ pretutindenĭ afacerea de divorțŭ dintre Regele Milanŭ și Regina Natalia ai Sĕrbiei. Și cu atâtŭ mai mare e svonulŭ ce'lŭ face, cu câtŭ se asigură, că certa regretabilă dintre părechia regală sĕrbéscă are unŭ caracterŭ politicŭ.

E în adevĕrŭ o apariție cu totulŭ surprindĕtóre d'a vedé p'unŭ rege temendu-șĭ dinastia de propria sa soție. Regele Milanŭ se află în acéstă tristă situațiune, décă este sĕ dămŭ credĕmentŭ raporturilorŭ oficiale din Belgradŭ.

Regina Natalia, se dice, are o inclinare pronunțată pentru intrige politice și nu împărtășesce vederile politice ale soțului sĕu. De aceea regele Milanŭ n'a mai putută rĕmâne indiferentŭ față cu intențiunea ei de a se întórce în țéră și de a juca acolo „unŭ rolŭ activŭ politicŭ", care nu se póte uni cu „politica Regelui". Astfelŭ s'a vĕdutŭ silitŭ Regele de a face pașĭ ca Regina sĕ rĕmână mai multŭ timpŭ în străinătate și totodată ca sĕ se aducă la Belgradŭ fiiulŭ sĕu, prințulŭ de coronă, care se află de presentŭ la mamă-sa în Wiesbaden.

Spre scopulŭ acesta Regele a propusŭ sĕ i se presenteze Reginei unŭ actŭ de statŭ subscrisŭ de elŭ, de metropolitulŭ, de episcopĭ și de întregŭ ministeriulŭ, în care i se reservă Reginei tóte drepturile și demnitățile sub condițiunea, ca sĕ pășéscă pe pămêntŭ sĕrbescŭ numai când îi va da voiă Regele. In acestŭ actŭ s'a mai stabilitŭ ca prințulŭ de coronă sĕ remână încă $4\frac{1}{2}$ ani sub supraveghierea Reginei, urmândŭ studiile sale în Germania și numai în lunile de vacanță sĕ mérgă la Belgradŭ la tatălŭ sĕu.

Regina Natalia a refusatŭ de a subscrie acestŭ actŭ și n'a voitŭ sĕ dea audiență episcopului de Nișŭ Dimitrie, care a fostŭ însărcinatŭ de Regele a-i face propunerile de mai susŭ.

In urma acésta — dicŭ oficioșii sêrbĭ — Regele Milanŭ s'a vĕdutŭ constrînsŭ sĕ céră divorțulŭ. Totodată a trimisŭ pe ministrulŭ sĕu de rĕsboiu generalŭ Proticĭ la Wiesbaden cu însărcinarea sĕ ducă la Belgradŭ pe prințulŭ de coronă Alexandru. Regina a refusatŭ de a preda pe fiiulŭ sĕu generalului și se asigură, că în urma acésta d-lŭ Proticĭ a cerutŭ intervenirea autoritățilorŭ germane.

Regina Natalia a adresatŭ mitropolitului sĕrbescŭ Theodosiu următórea telegramă, din care se vede că este decisă a nu ceda în acésta afacere:

„Regele 'mĭ scrie, că a făcutŭ pașĭ, spre a dobêndi divorțulŭ. Nicĭ legea canonică, nicĭ legea civilă nu admitŭ divorțulŭ fără cause reale. Deórece eu în casulŭ nostru nu cunoscŭ asemenĭ cause, nu mĕ voiu învoi niciodată. Mĕ încredŭ în dreptatea dumnedeéscă."

In altă telegramă Regina arată de ce nu a primitŭ pe episcopulŭ de Nișŭ dicêndŭ: „n'am sĕ 'mĭ imputŭ absolutŭ nimicŭ, de aceea nu mĕ temŭ de lumina dilei și nu voiu primi niciodată unŭ arangiamentŭ secretŭ."

Nicĭ cei din Belgradŭ, precum se vede, n'au ce imputa nimicŭ Reginei în ceea ce privesce moralitatea ei, dér cu atâtŭ mai multŭ îi impută, că în contradicere cu politica Regelui, care s'a alăturatŭ la Austria, ea s'a încungiuratŭ cu capii oposițiunei sêrbescĭ și a înființatŭ pe față în favórea politicei rusescĭ.

Suntŭ orĭ nu simpatiile rusescĭ ale Reginei Natalia o causă de divorțŭ? Asupra acestei cestiunĭ va avé sĕ decidă consistoriulŭ din Belgradŭ.

Ajunge deocamdată, că Regele e decisŭ a se divorța și că pașii sĕi ulteriorĭ suntŭ de natură a nasce complicațiunĭ în Sĕrbia, unde de sigurŭ că unii vorŭ fi pentru Rege, alții pentru Regina.

Dér și afacerea aducerei prințului de coronă la Belgradŭ, póte da nascere unorŭ marĭ neplăcerĭ, căcĭ autoritățile germane vorŭ trebui sĕ 'lŭ smulgă cu forța din brațele mamei sale, care nu vrea sĕ'lŭ lase de lângă sine.

Mătușa Reginei, principesa rusă Murussi, a cerutŭ, se dice, intervenirea guvernului germanŭ în favórea Reginei Natalia, dér fără succesŭ.

Europei i se va oferi dér rarulŭ spectaculŭ alŭ unui divorțŭ într'o familiă regală, pusŭ la cale în nisce împrejurărĭ fórte curióse. Acestŭ procesŭ de despărțire póte fi curêndŭ resolvatŭ în sensulŭ regelui Milanŭ, dér nu totŭ așa de curêndŭ se vorŭ puté nimicĭ efectele stricăcióse, ce le va avé elŭ pentru véda dinastiei Obrenovicĭ în Sĕrbia.

Noutăți din Bucuresci.

Alăturea cu fosta *fabrică de bacalaureată* și cu cea de *advocațĭ* mai funcționéză chiarŭ și astădĭ în capitala țĕrii o *fabrică de licențe în sciințele politice și juridice*.

Primirea în acéstă fabrică nu e împreunată cu îndeplinirea unorŭ anumite condițiunĭ morale sĕu școlare și de aceea iesŭ dintr'ênsa nisce *demagogĭ* de cea mai rea specie.

Când în serile lungĭ de iérnă, în ședĕtorĭ sătenii începŭ a spune dela vatra focului povestĭ: „de când era lupu cățelŭ și barna vițelŭ" în aceleașĭ serĭ nisce orășenĭ *gură-cască* se adună în Bucuresci într'o ședĕtóre în care unii povestitorĭ, sub titlulŭ de profesorĭ, spunŭ povestĭ din *economia politică, sciințele financiare, statistică* etc. și după *o sută și una de serĭ* ascultătorii primescŭ *diplome de licențe* de a defăima legile și pe mai marii țĕrii, de a scrie câte verdĭ și uscate prin gazete și de a îndruga la vorbe góle prin forurĭ și întrunirĭ publice.

Nu-i vorbă, am audŭtŭ că și D-vóstră avețĭ o asemenea *specie de juriștĭ* eșițĭ din fabricele dela Aiudŭ, Kecskemet sĕu Dobriținŭ și mulțĭ dela noi se mângăiă cu acéstă împrejurare.

Pe mine însĕ nu mĕ póte mângăia, pentru motivulŭ, că pe când la D-vóstră lucrulŭ e esplicabilŭ, pentru cuvêntulŭ, că Ungurii la înființarea dualismului spre a'șĭ recruta aderențĭ aveau nevoiă de a crea o armată de funcționarĭ, pentru a cărorŭ cualificațiune, ei ștersese, sĕu înlesnise condițiunile legiferate de absolutismulŭ austriacŭ, în acelașŭ timpŭ noi, fiindŭ unŭ statŭ omogenŭ, n'aveamŭ trebuință *de cucerirĭ interne* prin funcționarĭ alŭ cărorŭ numĕrŭ ar trebui redusŭ câtŭ s'ar puté mai multŭ prin asprirea condițiunilorŭ de admisibilitate în funcțiunile publice.

Décă *enciclopediștii noștri autodidacțĭ* prin indigenarea legiunilorŭ străine, au complicatŭ înfricoșatŭ sistemulŭ nostru administrativŭ, apoi *semidocții demagogĭ* ieșițĭ din cele trei fabrice menționate mai susŭ, storcêndŭ în favórea lorŭ acéstă complicațiune, pescuescŭ astădĭ cu înlesnire în turbure, astfelŭ că nu numai trăescŭ bine, fără muncă, dér împiedecă orĭ-ce încercare bună și seriósă privitóre la o reorganisare radicală a serviciilorŭ publice.

Cei mai apropiațĭ de categoria celorŭ eșițĭ din fabricele în cestiune suntŭ *studenții funcționarĭ* sĕu *studenții gazetarĭ*, dintre carĭ unii au ajunsŭ sĕ ocupe însemnate posițiunĭ în societate, fără ca sĕ-șĭ fi terminatŭ studiile liceale, sĕu universitare.

Categoria acestora e totŭ așa de anevoiosŭ de a o puté aduce la *respectulŭ ordinei*, ca și acelora cu titlurĭ academice liberale de *fabricele indigene sĕu străine*. Ómenii serioșĭ suntŭ luațĭ de către aceste două categorii în bătae de jocŭ, intențiunile lorŭ bune suntŭ defăimate și mai avêndŭ și dreptulŭ de votŭ, pentru cea mai mică observare ce li-se face, ei amenință pe profesorii lorŭ și chiar și pe superiorii lorŭ funcționarĭ, *cu rĕsbunarea la urnă*, așa că chiar și celŭ mai desinteresatŭ patriotŭ trebue sĕ se iée cu binișorulŭ pe lângă ei.

A treia categoriă a funcționarilorŭ publicĭ e aceea recrutată din comercianțĭ scăpătațĭ și din meseriașĭ leneșĭ, carĭ n'au nicĭ *carte*, nicĭ *naționalitate*, și carĭ în mare parte facŭ pe *agenții electoralĭ* ai partidelorŭ militante.

Incâtŭ pentru cualificațiunea ómenilorŭ din acéstă categoriă ajunge sĕ vĕ spui, că într'o di avêndŭ o afacere la o autoritate, găsiiemŭ unŭ funcționarŭ, care dela unirea principatelorŭ și până astădĭ era totŭ în acelașŭ postŭ pe care ilŭ ocupase la începutŭ. La întrebarea mea: cum de a rĕmasŭ staționarŭ? Imĭ rĕspunse categoricŭ dicêndŭ: „Apoi de, cocóne! Carte nu sciu, meșteșugŭ n'am învĕțatŭ, ce eram sĕ mĕ facŭ decâtŭ slujbașŭ?".

Décă aceste trei categorii potŭ sĕ esiste, causa se póte atribui numai așa numitului *cumululŭ*, care face cu putință ca o persónă cu carte sĕ ocupe de-odată câtŭ mai multe funcțiunĭ de deosebită natură, așa că pentru îndeplinirea acestorŭ sarcinĭ n'are nicĭ pregătirile cerute, nicĭ timpulŭ necesarŭ, ci numai sarcina de a subscrie fără nicĭ unŭ scrupulŭ hârtiile ce li se punŭ înainte.

Cumululŭ e identicŭ cu *lipsa de controlŭ*. Căcĭ décă unŭ inginerŭ e chematŭ sĕ supravegheze lucrările unui *agricultorŭ* și acesta pe ale unui *juristŭ* care la rêndulŭ sĕu se crede mai tare în filosofiă decâtŭ celŭ cu *licență în litere*, neapĕratŭ urméză sĕ suferimŭ de *lipsa de controlŭ* care oferă posibilitate celorŭ micĭ sĕ se porte cu trufiă față cu cei marĭ și care face pe totŭ *natulŭ* sĕ credă, că are sciință universală.

De acésta a nóstră slăbiciune sciu mai bine sĕ profite străinii, carĭ dau năvală în țéră și carĭ de acasă plécă cu ideea premeditată, că potŭ sĕ priméscă orĭ-ce funcțiunĭ, sĕu sĕ întreprindă orĭ-ce lucrare la noi neputêndŭ fi controlațĭ, de cei însărcinațĭ, carĭ în tóte se amestecă fără sĕ pricépă ceva.

In capulŭ acestorŭ clase orășenescĭ ce se hrănescŭ de pe spinarea sătenului, sub numirea englezéscă de *budget*, e omnipotența personală, ca și în vilaetele turcescĭ, unde totulŭ atêrnă de bunulŭ placŭ alŭ unei persóne.

La noi orĭ-ce hârtiă trebue dată în mâna capului autorității, care după ce pune resoluțiunea pe ea, o trece la registratură și pe urmă se împarte prin șefii de divisiunĭ unorŭ *concipiștĭ-copiștĭ*, căcĭ atribuțiunea acestora nu e decâtŭ a da órecare formă stilistică resoluțiunei puse pe petițiune.

Pentru stilisarea acésta nu se cere nicĭ studiu, nicĭ capacitate și de aceea la noi orĭ-care póte fi funcționarŭ publicŭ.

Décă ar fi ca la D-vóstră, ca tóte hârtiile sĕ se resolve de *colegiulŭ referențilorŭ* prin *majoritate de voturĭ*, credŭ că ar începe și pentru noi o altă eră mai bună decâtŭ cea de până acum și cerêndu-se în acéstă scopŭ referențilorŭ serióse titlurĭ academice, ar fi posibilă înlăturarea plagei funcționarismului și advocatismului semidoctŭ și demagogŭ; plagă, care apasă ca unŭ stan de piĕtră asupra plugarului română.

Nourașŭ.

Desvoltarea industriei în România.

Lunĭ în 9 Iulie n.c. s'a serbatŭ în grădina „Opler" în Bucurescĭ aniversarea Societății cooperatorilorŭ românĭ și s'a făcutŭ distribuirea premiilorŭ date acelora, carĭ s'au distinsŭ prin obiectele ce le-au espusŭ anulŭ trecutŭ la Craiova.

Mai înainte de a procede la distribuirea premiilorŭ, activulŭ și zelosulŭ președinte alŭ Societății, d-lŭ D. Butculescu, făcêndŭ o dare de sémă despre espozițiunea din Craiova, a constatat cu bucuriă, că s'au realisatŭ însemnate progrese în diversele direcțiunĭ ale activității industriale. Din constatările dlui Butculescu, reproducemŭ după „Românulŭ" următórele:

„Nu este tocmai de multŭ când în

ţĕra românéscă se aducea spirtŭ din streinătate. Acum România exportéză în marĭ cantităţĭ la Triest şi chiar în Spania, constatându-se că spirtuósele românescĭ întrecŭ pe cele rusescĭ.

S'au înfiinţatŭ mai multe fabricĭ de licorurĭ, care se potŭ compara orĭ când cu cele streine.

Marĭ suntŭ progresele carĭ s'au făcutŭ în ce privesce vinicultura. Golu-Drăncei, Uricanĭ, Cotnarĭ, Drăgăşanĭ, Dealu-Mare etc. — totŭ locurĭ renumite pentru vinurile lorŭ. Buchetulŭ acestora a făcutŭ sĕ se instaleze în ţéră fabricĭ de cognacurĭ cu resultate escelente.

Şi fabricarea vinurilorŭ spumóse a luatŭ óre-care espansiune.

Morile de făină, care consumă o fórte însemnată cantitate din grânele nóstre, au luatŭ unŭ avêntŭ fórte puternicŭ, astfelŭ că acum făina nu numai că póte ţinĕ pieptŭ concurenţei streine, dér se esportéză chiar până în ţĕrile cele mai depărtate.

Esistă mai multe fabricĭ pentru paste. Conservele de legume se desfacŭ în mare cantitate. Câtŭ pentru cofetăriă, acésta póte concura cu orĭ ce marfă streină.

Avemŭ fabrică de ipsos, care mai înainte se importa. Pentru ceramică, pentru cărămidăriă în modŭ sistematicŭ pentru teracote avemŭ acum fabricele nóstre.

Pentru ferăriă avemŭ douĕ marĭ fabricĭ.

Suntŭ marĭ progresele carĭ s'au realisatŭ şi în privinţa îmbrăcămintei, a fabricei de pălării şi a împletiturilorŭ.

După d. Butculescu a vorbitŭ d. *Ionescu*, vice-preşedintele societăţii cooperatorilorŭ. Acesta dice, că după C.A. Rosetti, sub care erau unite tóte breslele a venitŭ d. D. Butculescu, care a lucrat din rĕsputerĭ pentru prosperarea industriei la Românĭ. Oratorulŭ susţine, că Românii suntŭ acum pregătiţĭ sĕ ia parte la esposiţiunea din Parisŭ şi declară, în faţa unorŭ uneltirĭ, că societarii nu facŭ politică, ei dorescŭ numai sĕ'şĭ îmbunĕtăţéscă sórtea.

După acésta se ofere o frumósă coronă d-lui Butculescu şi apoi urméză distribuirea premiilorŭ.

In fine preşedintele stărue pe lângă toţĭ sĕ ia parte la esposiţiunea din Parisŭ.

Séra s'a datŭ unŭ banchetŭ, la care au luatŭ parte vr'o 150 de persóne.

Convenţiunea de comerţŭ dintre România şi Austro-Ungaria.

Camera de comerţŭ din Pitescĭ a supusŭ Ministrului românŭ de comerţŭ următórele condiţiunĭ în carĭ crede oportunŭ a se încheia convenţiunea comercială cu Austro-Ungaria:

1) Guvernulŭ sĕ caute a garanta libera întrare a cerealelorŭ în Austro-Ungaria.

2) Pastele făinóse, ce se fabrică şi în România, sĕ fiă supuse şi la taxa vamală.

3) Vinurile austro-ungare sĕ fiă libere a întra în România, însĕ sĕ fiă supuse la o vamă câtŭ se póte de mare, de óre-ce România are vinurĭ în cantitate abundantă şi de calitate destulŭ de bună.

4) Importaţiunea pieilorŭ de marochinŭ, ghems, blac, căptuşelĭ şi curele sĕ fiă supusă la taxe vamale, din causă că fabricarea acestorŭ piei a luatŭ în România unŭ nou avêntŭ.

5) Sĕ fiă liberă întrarea în ţéră a pieilorŭ brute, care fiindŭ mai bune ca ale Românieĭ, se va putĕ concura şi în calitate cu produsele austro-ungare.

6) Fabricarea încălţămintelorŭ fiindŭ una dintre industriele cele mai respândite în România, de óre-ce aprópe în fiăcare satŭ se găsesce câte unŭ atare lucrătorŭ, ar fi bine ca sĕ se menţie taxele din tarifulŭ autonomŭ.

7) Importaţiunea hainelorŭ sĕ fiă supusă la taxe vamale, pentru aceleaşĭ motive ca şi ghetăria.

8) Sĕ se menţie tarifulŭ autonomŭ asupra stofelorŭ în generalŭ.

9) Sĕ se măréscă vama la următórele obiecte de cânepă: frânghii, funii, opritorĭ, căpestre şi chingĭ, care se fabrică pe o scară întinsă în România; ér materialulŭ brutŭ sĕ fiă protegiatŭ.

10) Sĕ se reducă taxa la pălăriile nemontate.

11) Tiparele de hârtiă de zugrăvitŭ sĕ fiă supuse la o taxă vamală câtŭ sĕ póte de mare, de óre-ce chiar în Pitescĭ este o fabrică care póte alimenta întréga ţéră.

12) La hârtiă sĕ se menţie vama din tarifulŭ autonomŭ.

13) Sĕ se uşureze vama la creióne, peniţe şi plăcĭ de piatră.

14) Vitele ce se transportă în Austro-Ungaria sĕ fiă supuse la carantină o durată mai scurtă şi sĕ fiă respectatŭ certificatulŭ veterinarului românŭ.

15) Sĕ se măréscă vama la lemnăria fiă brută, fiă confecţionată, sub diferite forme de: mobile, trăsurĭ, landourĭ, căruţe, etc.

16) Céra, constatată curată prin biuroulŭ chimicŭ, sĕ fiă supusă la o vamă câtŭ se póte de mică, ér ceresina sĕ fiă supusă la o taxă câtŭ se va putĕ mai mare.

17) Bonboneria sĕ fiă supusă la taxe câtŭ se póte de marĭ de óre-ce în România, acéstă fabricaţiune a facutŭ progrese imense.

SCIRILE ḌILEI.

Esamenele şcólei civile de fete a Asociaţiunei transilvane din Sibiiu au datŭ *resultate fórte îmbucurătóre.* D-lŭ *I. Popescu* ca delegatŭ alŭ comitetului Associaţiunei, constată în cuvêntarea sa ţinută la încheierea anului şcolarŭ alŭ numitei şcóle, că resultatulŭ acestorŭ esamene ar fi pututŭ face onóre orĭ şi cărorŭ şcóle de aceeaşĭ categoriă din patria nóstră şi că decă şcóla acéstă va progresa totŭ ca până acum, nu peste multŭ ea va deveni o şcólă în adevĕrŭ de modelŭ. De altmintrea publiculŭ românŭ a începutŭ deja a se convinge despre soliditatea şi buna îngrijire a acestei şcolĭ; dovédă împrejurarea, că în anulŭ acesta s'au aflatŭ în internatulŭ şcólei de 2 orĭ mai multe fetiţe ca în anulŭ trecutŭ; s'au aflatŭ adecă cu totulŭ 66, venite aprópe din tóte părţile locuite de Românĭ, câteva chiar şi din *Bucovina* şi *România.* In mĕsura în care va cresce numĕrulŭ elevelorŭ, se vorŭ reduce şi taxele susţinerii şi astfeliu va deveni acéstă institutŭ accesibilŭ şi pentru elevele, ai cărorŭ părinţĭ nu suntŭ în stare a suporta spesele de astădĭ.

***

Despre *noua lege pentru armată*, ce se va aşterne la tómnă parlamentelorŭ în Viena şi Pesta, „N. fr. Presse“ primesce următórele informaţiunĭ: Cea mai importantă inovaţiune va fi, că disposiţiunea asupra maximului contingentului de rĕsboiu va fi delăturată şi în viitorŭ se va calcula contingentulŭ de rĕsboiu cu unŭ anumitŭ procentŭ alŭ poporaţiunei. Se vorbesce, că $3^1/_2$—4% alŭ întregei poporaţiunĭ a monarhiei vorŭ fi chiemate sub arme la casŭ de rĕsboiu. Astfeliu se va îmulţi contingentulŭ şi cu elŭ se vorŭ îmulţi şi cadrele. Numĕrulŭ anualŭ alŭ recruţilorŭ va fi prin urmare urcatŭ şi în privinţa reserviştilorŭ de întregire va face o însĕmnată inovaţiune; ei vorŭ fi chiămaţĭ la arme pe timpŭ de 3 sĕptĕmânĭ în fiă-care anŭ şi pregătiţĭ astfelŭ spre a putĕ âmplĕ golurile în armată.

***

Din Parisŭ se telegrafiază: „Figaro,“ într'unŭ articolŭ, care trece în revistă pe marile regine contimporane, consacră reginei Elisabeta liniile următóre: „Este o femeă, care în România subjugă acéstă naţiune nouă şi generósă, făcêndŭ din Curtea sa unŭ focarŭ atrăgĕtorŭ alŭ literilorŭ şi alŭ artelorŭ, şi practicândŭ cu o graţiă suverană acéstă maximă adêncă din una din operile sale: „prinţulŭ nu trebue sĕ utiliseze decâtŭ douĕ organe: ochii şi urechile; gura are unica misiune de a suride“

***

Guvernulŭ *Românieĭ* şi guvernulŭ *Republicei Francese*, în scopŭ de a înlesni relaţiunile comerciale între cele douĕ ţĕrĭ, au hotărîtŭ de a prelungi până la data de 19 (31) Decembre 1888 *învoirea comercială provisorie* actualmente în vigóre, care garantéză celorŭ douĕ părţĭ reciprocitatea beneficiului taxelorŭ celorŭ mai reduse, carĭ suntŭ sĕu vorŭ fi înscrise în tarifele lorŭ convenţionale.

***

Unele ḍiare din Bucurescĭ inregistréză aprópe ca sigură scirea, că d-lŭ *Th. Văcărescu* va fi numitŭ ministru plenipotenţiarŭ alŭ Românieĭ la Viena. D-lŭ *Olănescu*, actualulŭ însărcinatŭ de afacerĭ alŭ Românieĭ la Viena, a sositŭ la Bucurescĭ, unde va rĕmânĕ definitivŭ ca secretarŭ generalŭ alŭ ministeriului de esterne.

***

Cetimŭ în „Românulŭ:“ „Mai mulţĭ confraţĭ înregistréză sgomotulŭ, că marele duce Alexe din Rusia va face în luna viitóre o visită suveranilorŭ noştri la Sinaia.“

Comassarea în Reteagŭ.

Reteagŭ, 9 Iuliu st. n. 1888.

In decursulŭ sĕptĕmânei ultime a lunei lui Iuniu, cu deosebire în ḍilele de Mercurĭ, Joi, Vinerĭ şi Sâmbătă, mare parte din poporulŭ Reteagului forma totŭ grupurĭ-grupurĭ pe strade, cu deosebire prin piaţă în apropierea birtului celui mare. De pe feţele lorŭ, din gesturile ce le făceau, putea orĭ cine judeca că unŭ lucru mare ţine pe poporŭ adunatŭ, acum în timpulŭ lucrului, acum când nicĭ o mână nu-i iertatŭ sĕ stea în nelucrare; din vorbele lorŭ orĭ cine putea pricepe, că justificată este şederea lorŭ, deşi — chiarŭ în Reteagŭ — şi băieţii şi fetele, carĭ n'ar putĕ purta sapa, câştigă pe ḍi câte 40—50 cr. la gara căiĭ ferate, unde alegŭ scórţa şi o facŭ legăturĭ, şi deşi cucuruzele suntŭ de săpatŭ a doua óră, fĕnaţele şi măzărichele cerŭ cósă.

Cătră órele 9 diminéţa iesŭ de acasă şi întrebŭ pe unŭ grupŭ de ómenĭ, de ce stau în nelucrare? „Aşteptămŭ comisia“ 'mĭ rĕspunde unŭ neamŭ de alŭ meu, „bine că ai venitŭ acasă sĕ vedĭ şi d-ta ce vorŭ domnii cu noi, cum vor sĕ ne fericéscă.“ Atuncĭ îmĭ aduseiu aminte, că pe ḍiua de 27 Iuniu îmĭ spusese ai mei că se va întruni comisiunea pentru *comassarea hotarului*. Aşa şi fu, că la comassarea hotarului opidului Reteagŭ se lucră de vre-o câţĭ-va anĭ, pe hârtiă e şi făcută, dér în realitate nu se póte face încă, căcĭ grofii şi posesorii cei marĭ nu se potŭ unĭ cu poporulŭ, adecă cu sortaşii (foştii iobagĭ) şi cu nemeşii cei micĭ. Grofii şi posesorii cei marĭ vorŭ cuprinde totŭ hotarulŭ, se pótă, ér sortaşii şĭ-ar apĕra bietele moşióre pentru carĭ au suferitŭ jugulŭ celŭ greu alŭ iobăgiei, pentru carĭ îşĭ dau de bună voiă feciorii la óste şi pentru carĭ plătescŭ dările cele grele, directe şi indirecte, încâtŭ adesea tragŭ bucătura din gura copiilorŭ, numai sĕ le pótă plăti, căcĭ décă nu — vinŭ dróiele de esecutorĭ şi-i ducŭ totŭ: şi mălaiu şi slănină, şi vacă şi purcelŭ, şi sumanŭ şi piep-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Doine poporale

din Ardealu (Solnocu-Dobeca), culese de *Mariţi Lucreţia Puşcariu.*

Ardere-ai lume cu focŭ,
La cornurĭ şi la mijlocŭ
Décă 'n tine n'am norocŭ.
Ardere-ai lume cu pară.
La cornurĭ şi 'n mijlocŭ éră
Décă 'n tine n'amŭ tigneală.

*

Frunḍuliţă, frundă verde
Omŭ de omŭ trage nădejde
Numa eu şi cu badea
Nu-ne tragemŭ nădejdea,
Că nădejdea dela mine
E ca sîrma de subţire
Er nădejdea bădiţii
E ca fumu tămâii.

*

Vecină gălbiniciósă
Ce eştĭ pe min' mâniósă?
Nicĭ păharu nu ţi-lŭ beu
Nicĭ drăguţulŭ nu ţi-lŭ ieu.
De ţi-l'am luatŭ vr'odată
Sĕ-mĕ uscŭ ca frunda 'n baltă,
Şi de ţi-l'oi mai lua,
Sĕ mĕ uscŭ ca iedera.

*

Mei bădiţă, ce-ai gânditŭ,
Că io-sŭ flóre de pe rîtŭ,
Ţie de batjocoritŭ?
Da io-sŭ flórea florilorŭ
Din grădina domnilorŭ,
Şi io-sŭ flóre de pe mare
Cine mĕ sĕrută móre.

*

Bade bădişorulŭ meu
Dare-ar bunulŭ Dumneḍeu
S'ardă cămaşa pe tine
Cum arde inima 'n mine,
S'ardă cămaşa-ţĭ pe trupŭ
C'al tĕu dorŭ nu potŭ sĕ-lŭ ducŭ.

*

Plânge inimuţa 'n mine
Ca 'ntr'o pruncă de trei ḍile.
Aşa plânge de cu jele
De-apa stă 'n locŭ şi nu mere,
Şi pămêntu se clătesce
Inima mi-se topesce,
Plânge, plânge, că-i străină
Ca s'o prună 'ntr'o grădină,
Nicĭ aceea nu-i străină
Că se ţine 'n rădăcină.
Cântă-mĭ inima cu jele
Ca cucii pe crengurele!

*

Bate Dómne, rĕu se şede
Codrului fără de frunză
Şi mie fără măicuţă,
Codrului fără de iarbă
Şi mie fără de tată.
Codrului fără de bradĭ
Şi mie fără de fraţĭ,
Codrului fără de florĭ
Şi mie făr' de surorĭ,
Codrului făr' de isvorŭ
Şi mie fără de dorŭ,
Codrului fără deluţŭ
Şi mie făr' de drăguţŭ.

*

Pentru ochii unui omŭ
Facu'mĭ drumŭ pe sub goronŭ
Numa-odată 'mĭ voiu mai face
Şi-apoi i-oiu da bună pace,
Pentru ochĭ ca murele
Incungiurŭ pădurile,
Pentru ochĭ ca mura cóptă
Incungiurŭ pădurea tótă.

*

Pe dealu cu lilionŭ
Mere caru lui Iuonŭ,
Ionŭ mere supĕratŭ
La şcólă la învĕţatŭ.
Eşĭ Iuóne dela şcólă
Că toţĭ feciorii se 'nsóră,
Şi fetele se mărită
Tu rĕmâi rujă 'nvĕlită.

*

Mei bădiţă Mintiuanŭ
Dusu-ţĭ-am doru 'ntr'unŭ anŭ,
Acuşĭ or fi bade doi
De când şedemŭ amêndoi
Şi cine ne-o despărţitŭ,
Fiă-i mórtea de cuţitŭ,
Sĕ móră nespoveditŭ.
De ne-o despărţitŭ vr'o fată
Sĕ péră nemăritată
Ca mărgeaua ne'nşirată,
De ne-o despărţitŭ feciorŭ
Fiă-i mórtea de pistolŭ.

*

Bade păunaşŭ gătatŭ
Şi-aseră te-am aşteptatŭ,
Totŭ cu focŭ şi cu lumină
Şi cu dorŭ dela inimă;
Dac'am vĕdutŭ că nu vii
Pus'am doru 'n căpĕtâiu
Cu dragostea mĕ 'nvĕlii
Şi bine mĕ odichnii.
Mei bădiţă Palaciene
De-aşŭ fi sciutŭ mai de vreme
N'aşŭ fi arsŭ atâtea lemne,
Le-aşŭ fi lăsatŭ în pădure
Unde putreḍescŭ destule.

*

Măgheranŭ cu crengă rară
Badea-i mâniosŭ de-asară
Las' se fiă, ce sĕ-i facŭ.
Viă 'n casă, décă-i placŭ.

*

Badea numa cisme are
Şi se ţine gazdă mare,
De-ar avĕ şi cisme moi
Nicĭ n'ar mai vorbi cu noi.

*

Spune-i bade maică-ta
Sĕ 'ngrădéscă uliţa,
Totŭ cu linŭ şi cu pelinŭ
Noi sĕ nu ne mai tĕlnimŭ
Făr' Lunea mergêndŭ la tĕrgŭ,
Eră Marţa tĕrguindŭ
Mercurea 'napoi viindŭ,
Joi séra la şedĕtóre,
Vinerea la murătóre*).
In tótă Sâmbăta-odată
Dumineca ḍiua tótă.

*) Fântână cu apă sărată.

tarŭ, și chiarŭ straiele de sub copilașii sĕi.

Aci dér e luptă mare între grofĭ și poporŭ; grofii atacă, — poporulŭ se apĕră. Pentru apĕrarea lui, poporulŭ șĭ-a luatŭ unŭ advocatŭ, din cei mai harnicĭ ce-i are în apropiere, pe d-nulŭ Augustinŭ Munteanŭ. D-sa apĕră interesele poporului din Reteagŭ din ḑiua când s'au făcutŭ primii pașĭ pentru comassare. Resultatulŭ l'omŭ vedé.

In ḑiua de 27 Iuniu déră, sosi comisiunea și adecă, cu trăsurĭ din Deșŭ sosiră: Judele Hossu, apĕrătoriulŭ poporului Munteanŭ, apĕrătoriulŭ posesorului Diamantstein Abraham, Dr. Farkas, concepistŭ în cancelaria advocatului Manŭ din Deeșŭ, ér cu trenulŭ sosiră trei ingineri străinĭ și inginerulŭ care lucră comassarea în Reteagŭ. Intre aceștĭ trei era și d-lŭ Onoriu Tilia, inginerŭ de comassare din Smigŭ, lângă Mediașŭ. Aceștĭ trei inginerĭ streinĭ erau adușĭ ca arbitriu, sĕ facă adecă pace, sĕ mijlocéscă înțelegere între marii posesorĭ și poporŭ. Mai erau de față și grofii interesațĭ și alțĭ posesorĭ marĭ interesațĭ în causă.

După 11 óre, judele Hossu spune, că lucrarea se póte începe. Dreptŭ aceea inginerii luară locŭ la mésa din mijlocul ospetăriei, totŭ acolo luà locŭ judele Hossu și notarulŭ lui, Lazarŭ. Apoi judele dete notarului sĕu actele privitóre la comassarea hotarului Reteagŭ sĕ le cetéscă în audulŭ publicului și cu deosebire pentru luminarea inginerilorŭ streinĭ. Firesce că mapa hotarului încă nu lipsi de pe mésă; ceea ce notarulŭ judecătoriei cetia din acte, inginerii căutau și-șĭ esplicau lucrulŭ de pe mapă; făceau adecă întocmai ca elevii la învĕțarea geografiei.

Luaiu parte și eu ca ascultătorŭ la astă afacere, și încă ca ascultătorŭ interesatŭ, căcĭ moșióra părintéscă, care a ținutŭ de pâne pe tata și pe moșulŭ, pentru care ei au sângeratŭ pe brezdele boierescĭ, pentru care mama și buna au asudatŭ sub alunulŭ boierului, pentru care plătit'au dare în banĭ și sânge, pentru care însu-mĭ portŭ greutățile de tótă natura, care m'a nutritŭ până la absolvirea studiilorŭ, și la care sperezŭ a mĕ întórce după ce nu voiu mai putea purta sarcina de învĕțătorŭ la pruncii némului meu, moșióra mea părintéscă încă este pe acest holar, în care comună-'mĭ este și bordeiulŭ părintescŭ. Mi se face însĕ pĕrulŭ măciucă în vĕrfulŭ capului când vĕdŭ pretensiunile pe lângă carĭ insistă domnii cei marĭ, grofii și marii posesorĭ. *Ei nu pretindŭ nicĭ mai multŭ nicĭ mai puținŭ, decâtŭ* **totŭ hotarulŭ care este în apropierea imediată a comunei opidane Reteagŭ.**

Ca se pricépă bunulŭ cetitorŭ mai bine pretențiunea domnilorŭ, îmĭ permitŭ următórele esplicărĭ:

(Va urma.)

Din comitate.

Raportele comitetelorŭ administrative pe luna lui Iunie.

Comitatulŭ Clușului. Restanțele de dare cu finea semestrului primŭ au fostŭ 599,578 fl. 17 cr., s'au incassatŭ din aceștia 158,076 fl. 2 cr.; au rĕmasŭ restanță: dare directă 441,502 fl. 15 cr.; dare militară 42,998 fl. 56 cr. — Ministrulŭ de finanță a datŭ ordinŭ sĕ se sisteze esecuțiunile pe timpulŭ secerișului. Esecuțiunile de dare se vorŭ reîncepe în sensulŭ acestui ordinŭ numai după secerarea semĕnăturilorŭ de tómnă.

Ce ușurare este acésta, décă li-se vorŭ lua bieților̆ ómenĭ bucatele îndată ce le vorŭ aduce de pe câmpŭ?

Inspectorulŭ reg. de școle Kozma Ferencz a făcutŭ amĕnunțite raporte despre starea învĕțămêntului din acestŭ comitatŭ. A lăudatŭ mai cu sémă școlele din: Borșa, Gierfalĕu, Inocŭ, Miera, Gilău, Hida, Chidea, Sâncraiulŭ micŭ, Mociu, Suatŭ. Incă și mai satisfăcutŭ a rĕmasŭ inspectorulŭ cu școlele din: Huedinŭ, Ciucia, Oșorheiu, Cojocna, Badocŭ ș. a.

Inspectorulŭ se plânge contra școlei comunale din Vălcăulŭ unguréscŭ. Din 130 copii obligațĭ la școlă abia au fostŭ înscrișĭ 76, la esamenŭ s'au presentatŭ însĕ numai 48. Absențiile școlare facŭ 5280½ ḑile.

Starea sanitară a locuitorilorŭ în genere ḑisŭ a fostŭ mulțămitóre în luna acésta. Trachoma însĕ, care până aci domnia numai în cerculŭ Huedinului, a luatŭ acum dimensiunĭ și în cerculŭ Almașului, unde în comunele Petridulŭ mare și Petridulŭ micŭ s'au găsitŭ cu totulŭ 69 de inșĭ suferindŭ de acestŭ soiu de bólă de ochĭ, dintre carĭ mai mulțĭ inșĭ suntŭ în periculŭ de a rĕmâné orbĭ. S'au luatŭ dispositiunĭ pentru trimiterea unui medicŭ pentru bóle epidemice la fața locului.

Intêmplărĭ diferite.

Grindină și rupturĭ de norĭ. Dlŭ Iorgoviciu, învĕțătorŭ în *Varadia*, ne comunică următórele: „In 8 Iuliu st. n. la órele 3⅓ p. m. se ridicară dinspre nordu nisce norĭ grozavĭ, carĭ după câteva minute se vĕrsară în modŭ înspăimêntătorŭ, asupra comunei nóstre, aducêndŭ cu sine ghiață de mărimea ouĕlorŭ de găină, devastândŭ edificiile și nerĕmânêndŭ nicĭ baremĭ o singură casă scutită de acestŭ orcanŭ. Tóte fructele și sĕmĕnăturile suntŭ atâtŭ de sdrobite încâtŭ nu lasă absolutŭ nicĭ o speranță de recoltă. Animalele domestice, ba chiar și ómenii, carĭ erau pe la câmpŭ au fostŭ vătĕmațĭ și rănițĭ greu. Poporulŭ e în celŭ mai estremŭ gradŭ alŭ desperațiunii."

Asemenea se comunică din *Fizeșŭ-Sânpetru*, că în după améḑa ḑilei de 16 Iunie st. v. o grindină împreunată cu ruptură de norĭ a nimicitŭ în modŭ ireparabilŭ întrégă reculta din anulŭ acesta ce promitea unŭ secerișŭ fórte bogatŭ. Ierburile asemenea au fostŭ nomolite. Numai în cucuruzŭ a mai rĕmasŭ puțină, fórte puțină speranță.

Focŭ. In comuna Paleșŭ (Konigsdorf) din comitatulŭ Târnavei-marĭ unŭ copilașŭ surdo-mutŭ, ca de vre-o 10 anĭ, se jucase cu chibritele. Din jucăria lui se iscă unŭ focŭ, care prefăcu în cenușă 27 șurĭ, 5 case, 3 grajdurĭ, 2 șoprone, hambare, haine etc. Paguba în totalŭ 3886 fl. dintre carĭ prețŭ de 903 fl. a fostŭ asiguratŭ.

A cădutŭ din înălțimea mărirei sale țiganulŭ Dima Simon din comuna Nyuitod, comitatulŭ Treiscaune. Norocululŭ ilŭ făcuse și pe elŭ sĕ ajungă juratŭ la satŭ. Cât-va timpŭ s'a purtatŭ bine, dér odată norocululŭ l'a părăsitŭ și nefericitulŭ Dima Simon a trebuitŭ sĕ se întórcă érăsĭ la sórtea altorŭ muritorĭ. S'a întêmplatŭ adecă, că în ḑiua de 6 Martie anulŭ 1888 după Chistosŭ, l'a pusŭ pĕcatele pe bietulŭ juratŭ țigănescŭ sĕ arangieze o cină strălucită, la care luà parte elita întregei aristocrațimĭ țigănescĭ din apropiere și din depărtare. Vĕ putețĭ închipui, câtŭ de fericitŭ se simția bietulŭ Dima Simon, care din unŭ modestŭ făuritorŭ de cuie, ce locuia în unŭ cortŭ la capĕtulŭ satului, ajunsese sĕ presideze un banchet strălucit ca acesta și încă în calitate de jurat'al satului. Fericirea acésta a duratŭ însĕ numai până când s'a adusŭ pe mésă friptura cea de porcŭ. Friptura nu se putea mânca fără oțetŭ și oțĕtŭ nu era nicăirĭ. Juratulŭ Dima, ca stăpânŭ alŭ casei, se duse repede după oțĕtŭ. Cu ocasiunea acésta, trecêndŭ pe lângă casa locuitorului Peter Mihaly, ișĭ vîrî puținŭ capulŭ pe feréstră, căcĭ și așa afară era nópte și nu-lŭ vedea nimenea, ér de stăpânulŭ casei nu se temea, căcĭ acesta era în momentulŭ acesta óspele lui la cină. Juratulŭ țigănescŭ puse mâna pe unele cărnurĭ, ce le putŭ afla, și le duse de le ascunse la prietinulŭ sĕu Gaal Janos, apoi se întórse acasă între óspeții sĕi, carĭ ilŭ așteptau. In ḑiua următóre s'a descoperitŭ furtulŭ. Primăria luândŭ cu sine pe „onestulŭ" juratŭ Dima, începŭ sĕ facă perchisiție domiciliară. Carnea furată s'a găsitŭ ascunsă în bucatele lui Gaal Janos. Pĕcatele juratului țigănescŭ s'au descoperitŭ și nemilósa sórte l'a aruncatŭ de pe tronulŭ măriei sale de juratŭ drept în fundulŭ temniței pe doi anĭ, ér pe confratele sĕu Gaal pe 1 anŭ. S'au descoperitŭ încă și alte asemenĭ „necorectitățĭ" din vieța de funcționarŭ a lui Dima Simon.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Wiesbaden, 11 Iulie. Guvernulŭ sêrbescŭ a cerutŭ pe cale oficială dela autoritățile de aicĭ ca sĕ dea sprijinulŭ lorŭ trimișilorŭ sêrbescĭ pentru ca sĕ pótă aduce la Belgradŭ pe prințulŭ de corónă Alecsandru. Sprijinulŭ acesta nu l'au pututŭ refusa autoritățile. Trimișii guvernului sêrbescŭ însĕ n'au făcutŭ întrebuințare de acéstă promisiune.

Berlinŭ, 11 Iulie. Călĕtoria împĕratului în Rusia a fostŭ amânată cu o ḑi.

Raportulŭ anunțatŭ alŭ medicilorŭ asupra bólei rĕposatului împĕratŭ Fridericŭ arată, că medicii Gerhardt, Bergmann, Tobold au făcutŭ o diagnosă corectă, precând Mackenzie până în luna lui Noemvre a negatŭ, că Fridericŭ sufere de racŭ. Judecata asupra lui Mackenzie e nimicitóre.

Berlinŭ, 12 Iulie. — Doctorulŭ *Mackenzie* a declaratŭ prin telegrafŭ, că peste câteva ḑile va rĕspunde pe largŭ la raportulŭ medicilorŭ germanĭ. Deocamdată ilŭ légă considerația ce-o are către împĕrătésa vĕduvă.

Wiesbaden, 12 Iulie.—Pricipesa *Murussi,* care a încercatŭ în Berlinŭ a dobêndi intervențiunea curții în favórea Reginei, s'a reîntorsŭ fără a'șĭ fi ajunsŭ scopulŭ.

Belgradŭ, 12 Iulie. Episcopatulŭ sêrbescŭ *nu va lua parte* la festivitățile din Kiev.

DIVERSE.

Sclavagiulŭ. Cardinalulŭ Lavigerie, primatulŭ Africei, a ținutŭ o conferință în contra sclavagiului, de pe amvonulŭ bisericii Saint-Sulpice din Parisŭ. Conferința acésta a făcutŭ mare efectu în capitala Franciei. Predicatorulŭ a declaratŭ, că de câțĭ-va anĭ, centrulŭ Africii a devenitŭ érășĭ têrgŭ pentru negustorii de carne omenéscă, care despopuléză satele și ducŭ în robiă triburĭ întregĭ, bărbațĭ femei, copii. Misionarii au fostŭ adesea martorĭ la aceste acte de barbariă. Unŭ numĕrŭ de 400,000 Negri sunt smulșĭ pe fiă-care anŭ din satele lorŭ și dușĭ pe piețele de sclavĭ din Maroco și din Egiptŭ. In centrulŭ Africii gróza domnesce în permanență. Câțĭ-va colonĭ curagioșĭ au organisatŭ micĭ corpurĭ espediționare, ca sĕ protégă satele amenințate. Bunăvoința lorŭ este adesea neputinciósă, și negustorii de sclavĭ, înarmațĭ până în dințĭ, străbatŭ țéra triumfătorĭ, sĕmĕnândŭ jale și ruină după ei. Prelatulŭ catolicŭ face apelŭ la omenirea civilisată, ca sĕ se ridice și sĕ puie capĕtŭ oribilului comerțŭ.

Burete făcĕtorŭ de minunĭ. Intre Draule și Gleinicz unŭ păstorŭ află unŭ burete crescutŭ într'unŭ arbore găunosŭ, care prin forma sa representă în modulŭ celŭ mai clarŭ imaginea Précuratei Vergurei Maria ținêndŭ în brațe pe Fiiulŭ-sĕu. Poporulŭ din împrejurime vorbesce despre multe minunĭ sĕvêrșite de acestŭ burete miraculosŭ. Așa se ḑice între altele, că unŭ copilŭ leprosŭ, precum și unŭ omŭ schiopŭ, carĭ nu de multŭ se scăldară în apa unui isvorŭ din apropiare s'au vindecatŭ imediatŭ. Țĕranii manifestă o adevĕrată adorațiune față cu acestŭ burete. Ei au încunjuratŭ cu gratii de fierŭ arborele în care este crescutŭ miraculosulŭ burete, ḑiua și nóptea aprindŭ focŭ în jurulŭ lui și împodobescŭ cu mulțimĭ de cununĭ acestŭ burete. Caracteristicŭ e, că nu fie-care omŭ vede în buretele numitŭ tipulŭ și asemĕnarea Maicei Domnului, ci numai acela, care s'a făcutŭ vrednicŭ de a-lŭ vedé. In poporŭ esistă o mișcare puternică pentru a zidi o capelă în acelŭ locŭ făcĕtorŭ de minunĭ.

Mĕsura și greutatea personalului de la poliția în New-York. Personalul de poliția din New-York dintre tóte capitalele mai marĭ este celmaibinesalarisat. Mai înainte statea fórte rĕu. Se putea corumpe și puteai face politică cu elŭ. Dela 1881 s'a organisatŭ din nou și s'a supusŭ sub comanda a patru comisarĭ aleșĭ de primarulŭ orașului. Pe lângă aceștia există unŭ inspectorŭ supremŭ cu lefă de 30,000 francĭ, 4 inspectorĭ cu câte 17.500 francĭ, ceilalțĭ ómenĭ de serviciu suntŭ împărțițĭ în trei clase cu lefĭ dela 5—6000 francĭ. Numĕrulŭ ómenilorŭ dela poliția se urcă la 3216, pentru carĭ orașulŭ plătesce în totalŭ 22 milióne de francĭ. Dela funcționarii acestui corpŭ polițienescŭ, astăḑĭ fórte dexterŭ, nu se poftesce o cultură particulară li-se cere numai scrisóre cetéță, cu deosebire însĕ se pretinde dela ei sĕ fiă ómenĭ cinstițĭ și trupesce voinicĭ. Cine vré sĕ între în șirulŭ lorŭ trebue sĕ-'șĭ aducă atestatele dela metru și dela kilogramŭ. Condițiunea este: mărime de 1 metru 72 cm. celŭ puținŭ 87 cm. lățime la pieptŭ și o greutate de 62½ kilo.

ULTIME SCIRĬ.

Darmstadt, 9 Iulie. Principele Alexandru de Battenberg a fostŭ Dumínecă în mare periculŭ de vieță. Mergêndŭ cu trăsura peste unŭ délŭ spre Heiligenberg, calulŭ se sperià și trăsura cu calŭ cu totŭ se rĕstogoli peste o rîpă de vre-o 200 metri de adêncă. Principele avù presența de spiritŭ, ca în cădere sĕ se prindă de-o tufă, ér trăsura și calulŭ trecură peste elŭ. Servitorulŭ sărise mai înainte din trăsură. Vătĕmările ce și-lea atrasŭ principele se asigură că nu suntŭ grave.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 12 Iulie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	117.—	„	118.
Discontulŭ		6½—8% pe anu.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 11 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.15
Renta de hârtiă 5%	89.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	97.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.25
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.30
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	100.75
Renta de hârtiă austriacă	81.05
Renta de argintŭ austriacă	82.40
Renta de aurŭ austriacă	112.45
Losurĭ din 1860	139.80
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	878.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	300.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	310.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.90
Napoleon-d'orĭ	9.90
Mărcĭ 100 împ. germane	61.20
Londra 10 Livres sterlinge	124.95
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.40
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.80

Editorŭ 'și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

☞ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

Câștigŭ lateralŭ de 10 fl. pe di

fără capitalŭ și fără risicŭ prin vêndarea de losurĭ plătibile în rate în sensulŭ articulului de lege XXXI din 1883.

Oferte primesce

Societatea de schimbŭ din Budapesta

Adler & Comp., Budapest.

Picăturile de stomachŭ Mariazeller,

care lucră escelentŭ în contra tuturorŭ bólelorŭ de stomachŭ.

Schutzmarke.

Neîntrecute pentru lipsa de apetitŭ, slăbiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosŭ greu, umflare (vênturĭ), râgâélă acră, colică, catarŭ de stomachŭ, acrélă, formarea de pétră și nășipŭ, producerea escesivă de flegmă, gălbinare, greață și vomare, durere de capŭ (décă provine dela stomachŭ), cârcei la stomachŭ, constipațiune séu încuiare, încărcarea stomachului cu mâncărĭ și bĕuturĭ, limbricĭ, suferințe de splină, ficatŭ și de haemorhoide. — Prețulŭ unei sticle **dinpreună cu prescrierea de întrebuințare 35 cr., sticla îndoitŭ de mare 60 cr.**

Espedițiа centrală prin farmacistulŭ

Carl Brady, Kremsier (Moravia.)

Picăturile de stomachŭ Mariazeller nu suntŭ unŭ remediu secretŭ. Părțile conținĕtóre suntŭ arătate în **prescrierea de întrebuințare,** ce se află la fie-care sticlă.

Veritabile se află mai în tóte farmaciile.

Avertismentŭ! Picăturile de stomachŭ Mariazeller se falsifică și se imitéză de multe orĭ.—**Ca semnŭ, că suntŭ veritabile,** servesce învĕlitórea roșiă provĕḑută **cu marca de protecțiune de mai susŭ,** și afară de acésta pe fiecare **prescriere de întrebuințare,** ce se află la fiecare sticlă, trebue sĕ fie arătatŭ, că acésta s'a tipăritŭ în tipografia D-lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se află: **Brașovŭ,** farmacia *Franz Kellemen,* farmacia la „Biserica Albă“; farm. *I. Goos;* farm. *Iul. Hornung;* farmacia *F. Iekelius' W-we;* farm. *K. L. Schuster.* farmacia *Heinrich G. Obert.*
Băile Tușnadŭ: farmacia *Alex. Dobay.* **Cohalmŭ:** farm. *Ed. Melas,* farmacia *E. Wolff.* **Feldióră:** (Marienburg), farm. *Wil. Schneider.* **Făgărașŭ:** farm. *v. Bildner,* farm. *Hermann.* **Sz. Szt. György:** farm. *Val. Beteg,* farm. *Barabás Fer.* 13,52—23

ad. Nr. 76—1888 96,3—1

CONCURSŬ.

Devenindŭ vacantŭ postulŭ de învĕțătóre la școla elementară a Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu, pentru ocuparea aceluia se escrie prin acésta concursŭ.

Doritórele de a ocupa acestŭ postŭ, care e împreunatŭ cu unŭ salariu anualŭ de 500 fl. v. a. și 100 fl. banĭ de cuartirŭ, vorŭ avé sĕ presinte următórele documente:

a) atestatŭ de botezŭ;

b) atestatŭ de cualificațiune pentru scólele elementare;

c) testimonii despre cunóscerea perfectă a limbei române, ca limbă de propunere, și despre cunóscerea limbei maghiare; care vorŭ documenta, că sciu perfectŭ și limba germână, eventualŭ și francesă, vorŭ avé preferință.

Petițiunile provĕḑute cu documentele numite mai susŭ suntŭ a se presenta subsemnatului Comitetŭ până la *8 Augustŭ st. n. 1888.*

Din ședința comitetului *Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu,* ținută la 5 Iuliu st. n. 1888.

Maria Cosma, președintă. Dr. Russu, secretarŭ.

Nru 592—1888. 95,3—1

CONCURSŬ.

La scólele reuniunei foștilorŭ grănițerĭ din regimentulŭ I românŭ suntŭ de conferitŭ pe calea concursului:

1. *Postulŭ de învĕțătorŭ diriginte la scóla din Cugieru,* comitatulŭ Huniedórei, cu salariu anualŭ de 350 fl., apoi cuartirŭ în edificiulŭ celŭ nou alŭ scólei și lemne de focŭ.

2. *Postulŭ de învĕțătorŭ secundarŭ,* eventualŭ învĕțătóre *la scóla din Vistea inferióră,* comitatulŭ Făgărașului, cu salariu anualŭ de 240 fl. v. a. precum și cuartirŭ și lemne de focŭ.

3. *Postulŭ de învĕțătorŭ secundarŭ la scóla din Lisa,* comitatulŭ Făgărașului, cu salariu anualŭ de 180 fl. apoi cuartirŭ și lemne de focŭ.

Reflectanții la aceste posturĭ au sĕ-șĭ substérnă suplicele instruite cu diploma de cualificațiune din studiele pedagogice și din limba maghiară, eventualŭ și alte documente celŭ multŭ până în *15 Augustŭ st. n. a. c. la*

Comitetulŭ administrativŭ alŭ fondului și scólelorŭ foștilorŭ grănițerĭ din regimentulŭ I românŭ în Sibiiu.

Rugămŭ pe domnii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

TIPOGRAFIA A. MUREȘIANU,

BRAȘOVŬ,

PIAȚA MARE Nr. 22,

înființată cu începerea anului acestuia, provĕḑută cu cele mai nouĕ mijlóce tehnice și asortată cu cele mai moderne tipurĭ,

primesce și efectuéză totŭ felulŭ de lucrărĭ tipografice, precum:

Opurĭ și broșure, statute, foi periodice, imprimate artistice în aurŭ, argintŭ și colorĭ, tabele, etichete de totŭ feliulŭ și esecutat elegantŭ.

Pentru comercianțĭ: **adrese pe scrisorĭ, facture, liste cu prețurĭ curente, avisurĭ, recomandațiunĭ, cerculare** ș. a.

Programe elegante, bilete de visită, bilete de logodnă și de nuntă, după dorință și în colore

Dispunêndŭ de mașinĭ perfecționate și de isvóre eftine pentru procurarea hârtiei, stabilimentulŭ nostru tipograficŭ este în posițiune a eseuta orĭ-ce comandă în modulŭ celŭ mai esactŭ și esteticŭ precum și cu prețurile cele mai moderate.

Comandele eventuale se primescŭ **în biuroulŭ tipografiei, Brașovŭ, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I,** cătră stradă. Comandele din afară rugămŭ a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.